

# Braziliaanse katoenboeren boeken overwinning op VS

*Novib en Oxfam International blij met uitspraak WTO*

**De wereldhandelsorganisatie WTO heeft, op 18 juni jl., de Verenigde Staten berispt wegens het overtreden van de internationale handelsregels. De subsidies aan Amerikaanse katoenboeren benadelen de katoenboeren van Brazilië, luidt het oordeel. Brazilië was naar de WTO gestapt voor een uitspraak over het katoenconflict.**

De WTO stelt dat de katoensubsidies, die passen in het kader van de nieuwe Landbouwwet van de VS, verantwoordelijk zijn voor het ineenstorten van de internationale katoenprijs en dus voor het inkomensverlies van de katoentelers uit Brazilië en andere ontwikkelingslanden. Als de VS hun beleid aanpassen zouden meer dan 10 miljoen West-Afrikanen kunnen profiteren van een hogere katoenprijs.

Het is een belangrijke overwinning in de strijd tegen dumping. Novib en Oxfam International hopen dat de uitspraak in de praktijk omgezet wordt en leidt tot het verdwijnen van andere oneerlijke subsidies. De WTO-uitspraak is dan ook het uitgelezen moment om eerlijker en meer solidaire handelsregels te eisen.

Novib en Oxfam International kanten zich niet tegen alle landbouwsubsidies. Subsidies die toegekend worden om de voedselsoevereiniteit te verzekeren zijn gerechtvaardigd, bijvoorbeeld om de voedselzekerheid te garanderen of om maatregelen voor productiebeheersing te kunnen nemen.

## **Achtergrond katoenproblematiek**

In West- en Centraal-Afrika alleen leven meer dan 10 miljoen mensen van de teelt en verkoop van katoen. Het witte goud, zoals Afrikanen katoen noemen, vertegenwoordigt meer dan de helft van de exportinkomsten van landen als Burkina Faso, Mali, Tsjad en Benin.

In de VS produceren 25.000 industriële telers katoen. De productiekosten liggen zeer hoog, maar de producenten krijgen een gegarandeerde prijs die hoger ligt dan de wereldprijs. Die ondernemingen zijn bovendien zeker dat ze kunnen exporteren dankzij een complex subsidiesysteem dat de Amerikaanse schatkist bijna 4 miljard dollar kost.

De prijs van het Amerikaanse katoen heeft grote invloed op de wereldprijs, maar de meest bepalende factor in de prijsdaling ligt in het deregulerende karakter van de nieuwe Amerikaanse landbouwwet. Die leidde tot een overproductie die deels de spectaculaire stijging van de dumpingpraktijken verklaart.

Die prijsdaling zorgt voor een inkomensverlies in West-Afrika, de vierde wereldexporteur van katoen, ondanks de relatief lage productiekosten en de zeer hoge katoenkwaliteit. In 2001 verloren de exporteurs van Sub-Sahara Afrika 302 miljoen dollar als gevolg van de Amerikaanse katoensubsidies. Dat jaar spendeerden de VS drie keer meer aan subsidies dan aan ontwikkelingshulp voor de regio. Door de daling van de katoenprijs verloor Mali 43 miljoen dollar aan inkomsten, terwijl het land 37 miljoen dollar ontwikkelingshulp kreeg van de VS. Die situatie ondergraaft het discours van de ontwikkelde landen die stellen via ontwikkelingshulp de ontwikkelingslanden te steunen, terwijl ze hen ondertussen de armoede induwen via dumpingpraktijken.

In september 2002 legde Brazilië een klacht neer tegen de subsidies bij de geschillencommissie van de WTO. Die verklaarde de subsidies en de daaruit voortvloeiende dumpingpraktijken illegaal. De uitspraak is meer dan symbolisch, de beslissing heeft een belangrijke politieke waarde. De klacht van Brazilië is gefundeerd verklaard: exportsubsidies leiden wel degelijk tot een prijsdaling op de wereldmarkt. Dit geeft meer gewicht aan de stappen van Mali, Burkina Faso, Tsjaad en Benin die voor de diplomatieke weg kozen en een sectorieel initiatief indienden bij de WTO om de Europese en Amerikaanse exportsubsidies voor katoen stop te zetten en compensaties te verkrijgen.

*Bron: Novib, 21 juni 2004*